

HRVATSKO
KATOLICKO
SVEUČILIŠTE
ZAGREB
UNIVERSITAS
STUDIORUM
CATHOLICA
CROATICA
ZAGREBIA

Detaljni izvedbeni plan

Akadska godina:

2025/2026

Semestar:

Zimski

Studiji:

Sociologija (R)

Povijest (dvopredmetni)

(R) (izborni)

Sociologija

(dvopredmetni) (R)

(izborni)

Godina studija:

3

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija: Uvod u sociologiju religije

Kratica kolegija: SOCP5-4

ECTS bodovi: 4

Šifra kolegija: 158567

Preduvjeti za upis kolegija: Nema

Ukupno opterećenje kolegija

Vrsta nastave

Ukupno sati

Predavanje

30

Seminar

30

Mjesto i vrijeme održavanja nastave: HKS – prema objavljenom rasporedu

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj kolegija

Ime i prezime: Črpić Gordan

**Akademski
stupanj/naziv:**

Izbor: redoviti profesor u trajnom izboru

Kontakt e-mail:

gordan.crpic@unicath.hr

Telefon:

Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu

Suradnici na kolegiju

III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU

Jezik na kojem se nastava održava: Hrvatski

	<p>Pregled sociologije religije. Osposobiti studente da znaju uočiti i analizirati pojedine religijske fenomene u društvu.</p> <p>Sadržaj kolegija:</p> <p>Određivanje religioznosti. Klasični autori u sociologiji religije: Durkheim, Marx, Weber. Suvremeni teoretski pristupi religiji; suvremeno stanje religioznosti u svijetu; religioznost u Hrvatskoj; alternativna religioznost i novi religijski pokreti; javna uloga Crkve, sekularizacija, religija i moral, odnos religije i dobrovoljnosti.</p> <p>Seminar: analiza tema kroz koje će se studenti upoznati s religijskim fenomenima, te ih sociološki iščitavati. U seminaru studenti sudjeluju na sljedeći način: kratkim pismenim priložima na određenu temu, sudjelovanjem u raspravi te izradbom seminarskog rada</p>
<p>Očekivani ishodi učenja na razini kolegija</p>	<p>1. Izdvojiti glavne značajke suvremenih socioloških teorija religije i autore teorijskih pristupa. 2. Izdvojiti ulogu i značaj pojedinih suvremenih autora sociologije religije. 3. Demonstrirati nove pristupe u suvremenim problematikama u sociologiji religije. 4. Izložiti seminarske zadatke pridržavajući se etičkih standarda. 5. Diskutirati o društvenim procesima koristeći suvremene teorijske pravce u sociologiji religije.</p>
<p><i>Literatura</i></p>	
<p>Obavezna</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Davie, G. (2005). Religija u suvremenoj Europi. Zagreb: Golden marketing. (Poglavlja: Teorijska gledišta; Zastupničko sjećanje 1; Estetsko ili simboličko sjećanje:kulturna sfera; Zaključak: mutacija sjećanja). 2. Zrinščak, S. (2008). Što je religija i čemu religija: sociološki pristup, u: Bogoslovksa smotra 78 (1): 25-37. 3. Nisbet, R.A. (2007) Sociološka tradicija, Zagreb, Golden marketing – Tehnička knjiga (Poglavlje: Sveto). 4. Črpić, G., Zrinščak, S. (2010). Dinamičnost u stabilnosti: religioznost u Hrvatskoj 1999. i 2008. godine, u: Društvena istraživanja, vol 19, 1-2 (105-106), 3-27. 5. Jukić, J.(1991). Budućnost religije. Split: Matica Hrvatska (Poglavlje: »Socijalistički feudalizam, postmoderna i karizmatična religioznost«, str. 207-258). 6. Mardešić, Ž. (2007). Rascjep u svetome. Zagreb: Kršćanska sadašnjost (Poglavlj: "Sveto u Hrvatskom društvu", str. 795 – 886). 7. S. Zrinščak (2020.) Religija. U: S. Zrinščak i sur. Opća sociologija s uvodom u sociologiju prava (str. 498-515). Zagreb: Pravni fakultet u Zagrebu 8. Küng, H. (1994). Kršćanstvo i svjetske religije: uvod u dijalog s islamom, hinduizmom i budizmom. Zagreb: Naprijed.

Dopunska	<p>Cifrić, I. Percepcija nekih odnosa crkve i države i uloga crkve i religije u društvu, u: <i>Sociologija sela</i>, 38(2000), 1-2(147/148), <i>Suplement</i>, 227-269; Cifrić, I., Vjernička struktura u tranzicijskom kontekstu hrvatskog društva, u: <i>Društvena istraživanja</i> 4(1995), br. 6(20), 819-836; E. Gellner, <i>Postmodernizam, razum i religija</i>, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2000.; M. Heidegger, <i>Fenomenologija religioznog života</i>, Demetra, Zagreb, 2004.; D. Jerolimov-Marinović, Društveni kontekst i teorijsko hipotetski okvir istraživanja "Religijske promjene i vrijednosti u hrvatskom društvu", u: <i>Sociologija sela</i>, 38(2000)1/2, (147/148), <i>Suplement</i>, str. 21-36; H. Knoblauch, <i>Sociologija religije</i>, Demetra, Zagreb, 2004.; K. Lëwit, <i>Svjetska povijest i događanje spasa</i>, Cesarec – Svjetlost, Sarajevo, 1990.; Mandarić, Blaženka, s. Valentina. <i>Religiozni identitet zagrebačkih srednjoškolaca</i>, Institut društvenih znanosti 'Ivo Pilar', Zagreb, 2000.; D. Marinović-Jerolimov, Višedimenzionalni pristup u istraživanju religioznosti: smjernice za istraživanje u Hrvatskoj, u: <i>Društvena istraživanja</i> 4(1995), br. 6(20), str. 837-851; M. Weber, <i>Protestantska etika i duh kapitalizma</i>, Veselin Masleša – Svjetlost, Sarajevo, 1989.; M. Weber, <i>Sociologija religije</i>, Kruzak, Zagreb, 2000.; S. Zrinščak, <i>Sociologija religije. Hrvatsko iskustvo</i>, Pravni fakultet, Zagreb, 1999. James, W. (1990.), <i>Raznolikosti religioznog iskustva</i>, Zagreb, Naprijed. Freud, S. (2000.), <i>Totem i tabu – neke podudarnosti u društvenom životu divljaka i neurotičara</i>, Zagreb, Stari grad. Kovač, T. (2013.), <i>Crkva gleda s poštovanjem i muslimane" (NA 3) (Post)koncilski zaokret Katoličke Crkve prema islamu i njegovi teološki izazovi</i> (Doktorska disertacija), Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu; Durkheim, E. (2008). <i>Elementarni oblici religijskog života: totemistički sustav u Australiji</i>, Zagreb, Naklada Jesenski i Turk – Hrvatsko sociološko društvo.; Douglas, M. (2004). <i>Čisto i opasno: analiza predodžbi o nečistom i zabranjenom</i>, Zagreb, Algoritam.; Turner, V. (1989). <i>Od rituala do teatra: ozbiljnost ljudske igre</i>, Zagreb, August Cesarec.; Maritain, J. (1989). <i>Cjeloviti humanizam</i>, Zagreb, Kršćanska sadašnjost.; de Lubac, H. (2009). <i>Drama ateističkog humanizma</i>. Rijeka, Sarajevo: Ex libris, Synopsis.; Tillich, P. (2009). <i>Teologija kulture</i>. Rijeka, Sarajevo: Ex libris, Synopsis.; Bajsić, V. (1980). <i>Strah za granicu. Pitanja sadašnjeg trenutka</i>, Zagreb, Kršćanska sadašnjost.; Bajsić, V. (1994). <i>Obrnuto vrijeme</i>, Zagreb, Kršćanska sadašnjost.; Berger, P. L., ur. (2008). <i>Desekularizacija sveta. Oživljavanje religije i svetska politika</i>, Novi Sad, Mediterran Publishing.; Odabrane stranice iz beletristike kao što su: F. M. Dostojevski, Braća Karamazovi; Flannery O'Connor, Mudra krv; Hermann Hesse, Siddhartha; Graham Greene, Kraj ljubavne priče; Shusaku Endo, Šutnja; Marilynne Robinson, Gilead; Ranko Marinković: Glorija; Petar Šegedin: Djeca Božja, Miroslav Krleža: Legenda...</p>	
<i>Način ispitivanja i ocjenjivanja</i>		
Polaze se DA	Isključivo kontinuirano praćenje nastave NE	Ulazi u prosjek DA
Preduvjeti za dobivanje potpisa i polaganje završnog ispita	<ul style="list-style-type: none"> • Redovito pohađanje nastave: prisutnost na najmanje 70% nastave. • Uredno izvršene seminarske obveze: seminarsko izlaganje. • Stjecanje minimalnog uspjeha od 35% tijekom nastave unutar zadanih nastavnih aktivnosti. 	
Način ocjenjivanja	<p>Način stjecanja bodova:</p> <p>1. Nastavne aktivnosti – 70% ocjene</p> <p>a) seminarske obveze – 10%</p> <p>b) kolokviji – 60%</p> <p>2. Završni ispit – 30% ocjene</p> <p>Brojčana ljestvica ocjenjivanja studentskog rada:</p> <p>dovoljan (2) – 50 do 64,9%</p> <p>dobar (3) – 65 do 79,9%</p> <p>vrlo dobar (4) – 80 do 89,9%</p> <p>izvrstan (5) – 90 do 100%</p>	
Način polaganja ispita	<ul style="list-style-type: none"> • Kontinuirano vrednovanje studentskog rada kroz nastavne aktivnosti (seminarsko izlaganje, aktivnost na nastavi i dva pismena kolokvija) • Završni usmeni ispit 	

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prijenos bodova

VRSTA AKTIVNOSTI	ECTS bodovi - koeficijent opterećenja studenata	UDIO OCJENE (%)
Pohađanje nastave	1.5	0
Seminarski rad	0.5	20
Kolokvij-međuispit	0.625	25
Kolokvij-međuispit	0.625	25
Ukupno tijekom nastave	3.25	70
Završni ispit	0.75	30
UKUPNO BODOVA (nastava+zav.ispit)	4	100

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE*Seminari*

#	Tema
1	Stavovi građana Republike Hrvatske o pitanjima morala. Konzervativni ili liberalni? Uloga vjere u životu osoba u beskućništvu
2	Vjerovanje i religioznost Smrt u obitelji i religioznost
3	Religioznost i socijalni kapital u mediteranskoj i kontinentalnoj Hrvatskoj
4	Sekularizacijske teze
5	Civilna i difuzna religija
6	Religijska situacija u postmodernom vremenu
7	Etno-religioznost
8	Religija i krizne društvene situacije
9	Religioznost i rastava braka

Predavanja

#	Tema
1	Uvodno predavanje. Upoznavanje s materijom i načinom rada.
2	Sociološko određivanje religije
3	Sociološko određivanje religije
4	Kršćanstvo. Islam. Hinduizam.
5	Suvremene sociološke teorije religije
6	Suvremene sociološke teorije religije: Danièle Hervieu-Leger; Grace Davie
7	Klasične sociološke teorije religije: Durkheim; Marx; Weber
8	I. KOLOKVIJ
9	Suvremena religioznost
10	Sekularizacijske teorije i kritika selarizacijskih teorija

11	Religioznost u komunističkom sustavu u Hrvatskoj
12	Pučka religioznosti u Hrvatskoj
13	Suvremena religioznost u Hrvatskoj
14	Novi religijski pokreti i alternativna religioznost
15	II. KOLOKVIJ